

5. Raamattuluento: Egyptissä

Rukous/Tervetuloa

Toinen Mooseksen kirja Exodus (lähtö)

Aikaa Adamista Israelin Egyptiin tuloon on kertynyt 2239 vuotta edellisen luennon mukaan.

Käymme nyt läpi Israelin kansan vaiheita Egyptissä kooten Raamatusta kuin ydinkohdat. Näin voimme tiivistettynä seurata noita orjuuden vuosia siihen saakka kunnes kansa saa lähteä kohti Luvattua maata.

Israelilaiset joutuvat Egyptissä orjiksi

*”Ja nämä ovat **Leevin** poikien nimet heidän polveutumisensa mukaan: Geerson, **Kehat** ja Merari. Ja **Leevin** elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.”* (2. Moos. 6:16).

*”**Kehatin** pojat olivat **Amram**, Jishar, Hebron ja Ussiel. Ja **Kehatin** elinaika oli sata kolmekymmentä kolme vuotta.”* (2. Moos. 6:18).

*”Mutta **Amram** otti isänsä sisaren Jookebedin vaimokseen, ja tämä synnytti hänelle **Aaronin** ja **Mooseksen**. Ja **Amramin** elinaika oli sata kolmekymmentä seitsemän vuotta.”* (2. Moos. 6:20).

”Nämä olivat Aaron ja Mooses, joille Herra sanoi: ”Viekää israelilaiset joukkoinensa pois Egyptin maasta.” ” (2. Moos. 6:26).

Leevin suku alenevassa polvessa on siis: 1. **Leevi, kantaisä** > 2. Kehat > 3. Amram > 4. veljekset Aaron ja Mooses.

”Ja neljännessä polvessa sinun jälkeläisesi palaavat tänne takaisin; sillä amorilaisten syntivelka ei ole vielä täysi.” ” (1. Moos. 15:16). Tämä oli Jumalan antama lupaus Abramille. Siispä veljesten, Aaronin ja Mooseksen, aikana kansa oli lähtevä takaisin omaan maahansa. He edustivat neljättä polvea.

Mutta mitä Egyptissä tapahtui tuona orjuuden aikana?

”Egyptissä nousi valtaan uusi kuningas, joka ei tiennyt Joosefista mitään. Hän sanoi kansalleen: ”Israelilaiset ovat tulleet liian lukuisiksi ja voimakkaiksi. Nyt meidän on toimittava viisaasti, etteivät he enää lisäänty. Muuten voi käydä niin, että he sodan sattuessa liittyvät vihollisiimme, alkavat taistella meitä vastaan ja lähtevät pois tästä maasta.” ” (2. Moos.1: 8-10).

Nytkin puhumme kuvaannollisesti jostakin ihmisestä, että hän ei tiennyt Joosefista mitään.

Mutta tästä alkoivat suuret, pitkäaikaiset, vainot israelilaisia, eli heprealaisia kohtaan (heprealainen `ibrim, on israelilaisten nimitys, jonka he saivat aluksi muukalaisilta, mutta jota nimitystä he itsekin

alkoivat käyttää). Tuolloin siis alkoi varsinainen orjuuden aika. Kun Israelin kansa lisääntyi kuitenkin koko ajan, tuli uusi käsky: ”Niin farao antoi koko kansalleen käskyn, että kaikki heprealaisille syntyneet pojat oli heitettävä Niiliin mutta työt oli jätettävä eloon.” (2. Moos.1: 22).

Mooseksen syntymä ja aikuisuus

Mooseksen syntymävaiheet ja nuoruusvuodet kuuluivat tiivistettynä näin:

Eräs Leevin sukuun kuuluva mies (Amram) otti itselleen vaimon (Jookebed) Leevin jälkeläisistä. Vaimo synnytti pojan. Kuninkaalta oli käynyt käsky surmata kaikki poikalapset, lapsi oli äidin silmissä kaunis, hän piilotteli sitä kolme kuukautta. Kun se ei enää onnistunut, hän otti kaislakorin, tiivisti sen asfalttipiellä ja tervalla, laittoi pojan siihen ja laski korin Niilin rantakaisliikkoon. Lapsen sisar jäi seuraamaan, mitä lapselle tapahtuisi.

Yllättäen Faraon tytär tuli rantaan peseytymään. Silloin hän havaitsi kaislikon keskellä korin ja lähetti orjattarensa hakemaan sen. Kun kori avattiin, hän näki, että siinä oli itkevä lapsi. Faraon tyttärelle tuli sääli lasta, ja hän sanoi: ”*Tämä on varmaan heprealaisten poikia.*”

Nyt astui pikkupojan sisar paikalle ja sanoi: ”*Menenkö hakemaan jonkun heprealaisnaisen, joka voisi imettää pojan sinulle?*” Faraon tytär hyväksyi ehdotuksen ja sisar haki pojan äidin paikalle. Sitten Faraon tytär sanoi äidille: ”*Ota tämä lapsi mukaasi ja imetä se minulle, niin minä maksan sinulle siitä palkan.*” Pojan äiti otti lapsen imetettäväksi. Kun poika oli kasvanut, äiti vei hänet faraon tyttärelle, ja tämä otti hänet omaksi pojakseen. Tytär antoi pojalle nimen Mooses todeten: ”*Olen nostanut hänet vedestä ylös.*” ” (2. Moos.2: 1-10).

Kun Mooses oli kasvanut aikuiseksi, hän päätti mennä katsomaan heimoveljiään. Hän näki heidän raadantansa, ja kun eräs egyptiläinen löi Mooseksen heimoveljeä, Mooses iski egyptiläisen kuoliaaksi ja hautasi hänet hiekkaan. Asia tuli kuitenkin pian julkiseksi niin että faaraokin sai sen tietää. Hän päätti surmauttaa Mooseksen. Mooses pakeni kuitenkin Egyptistä.

Pakomatallaan Mooses Midianin maassa pysähtyi erään kaivon luo. Tuossa maassa oli eräs pappi, jolla oli seitsemän tyttäretä. He tulivat kerran kaivolle juottaakseen isänsä lampaat ja vuohet. Sinne tuli kuitenkin muita paimenia, jotka ryhtyivät ajamaan pois tyttärien karjaa. Mutta Mooses meni tyttöjen avuksi ja juotti heidän karjansa.

Pappi Reuel ihmetteli kuitenkin: ”*Miten te tänään ennätitte näin pian takaisin? Tyttäret vastasivat, että eräs egyptiläinen mies puolusti meitä ja nosti vielä vettä meille ja juotti lampaat ja vuohet! Silloin Reuel kysyi: ”Missä mies nyt on ja miksi jätitte miehen sinne, kutsukaa hänet aterialle!”* ”

Mooses jäi näin asumaan papin luo. Reuel antoi Moosekselle vaimoksi tyttärensä Sipporan. Sippora synnytti pojan, ja Mooses antoi pojalle nimeksi Gersom. ” (2. Moos. 2:15–22).

Edellisessä on kuvattuna lyhyesti Mooseksen pakomatkan alkuosa. Sitten tapahtuu uusia ihmeellisyksiä.

Jumala kutsuu Mooseksen

Mooses paimensi nyt appensa Jetron, midianilaisen papin, lammaslaumaa. Hän tuli eräänä päivänä autiomaan toiselle puolen Jumalan vuoren Horebin juurelle. Siellä ilmestyi Moosekselle Herran enkeli tulenliekissä orjantappurapensaasta. Ihmeissään Mooses huomasi, ettei tuli kuluttanut pensasta, vaikka se oli liekeissä. Hän ajatteli: ”Minä menen katsomaan tuota ihmettä. Minkä vuoksi pensas ei pala poroksi?” *Kun Herra näki hänen tulevan katsomaan, hän huusi pensaasta: ”Mooses, Mooses!” Mooses vastasi: ”Tässä olen.” Herra sanoi: ”Älä tule lähemmäksi! Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä.” Herra sanoi vielä: ”Minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala.” Silloin Mooses peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa.* (2. Moos. 3:1+).

Herra Jumala puhui Moosekselle ja kertoi nähneensä kansansa ahdingon. Ja Jumalalla oli Moosekselle tehtävä: ”*Niin mene nyt, minä lähetän sinut faraon tykö, ja vie minun kansani, israelilaiset, pois Egyptistä.*” (2. Moos. 3:10+).

Tämä oli kuitenkin Moosekselle mahdoton ajatus. Ensinnäkin hän halusi tietää, mikä oli sen Jumalan nimi, joka oli hänet lähettänyt: ”*Jumala vastasi Moosekselle: "Minä olen se, joka minä olen." Ja hän sanoi vielä: "Sano israelilaisille näin: 'Minä olen' lähetti minut teidän luokseenne."*

*Ja Jumala sanoi vielä Moosekselle: "Sano israelilaisille näin: Herra, teidän isienne Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala, lähetti minut teidän luokseenne; tämä on minun nimeni iankaikkisesti, ja näin minua kutsuttakoon sukupolvesta sukupolveen. " ” (2. Moos. 3:14,15). Ja Herra lupasi vielä: ”*Ja minä olen päättänyt näin: minä johdatan teidät pois Egyptin kurjuudesta kanaanilaisten, heettiläisten, amorilaisten, perissiläisten, hivviläisten ja jebusilaisten maahan, siihen maahan, joka vuotaa maitoa ja mettä.*” ” (2. Moos. 3:17).*

Monia muita suuria lupauksia Jumala antoi Moosekselle. Mutta Mooses väitti vastaan. ”*"Katso, he eivät usko minua eivätkä kuule minua, vaan sanovat: 'Ei Herra ole sinulle ilmestynyt'"* ” (2. Moos. 4:1).

Mutta sitten Jumala antoi Mooseksen kokea ihmeitä. Hän sanoi: ”*"Mikä sinulla on kädessäsi?" Hän vastasi: "Sauva." Hän sanoi: "Heitä se maahan." Ja hän heitti sen maahan, ja se muuttui käärmeeksi; ja Mooses pakeni sitä. Mutta Herra sanoi Moosekselle: "Ojenna kätesi ja tartu sen pyrsytöön." Niin hän ojensi kätensä ja tarttui siihen, ja se muuttui sauvaksi hänen kädesssänsä. - "Siitä he uskovat, että Herra, heidän isiensä Jumala, Aabrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala, on sinulle ilmestynyt." ” (jakeet 2. ja 5.). Sitten tuli toinen ihme:*

”Ja Herra sanoi vielä hänelle: "Pistä kätesi poveesi." Ja hän pisti kätensä poveensa. Ja kun hän veti sen ulos, niin katso, hänen kätensä oli pitalista valkoinen niinkuin lumi. Ja hän sanoi: "Pistä kätesi takaisin poveesi." Ja hän pisti kätensä takaisin poveensa. Ja kun hän veti sen ulos povestansa, niin katso, se oli taas niinkuin hänen muukin ihonsa. Herra sanoi: "Jos he eivät usko sinua eivätkä tottele ensimmäistä tunnustekoa, niin he uskovat toisen tunnusteon. Mutta jos he eivät usko näitäkään kahta tunnustekoa eivätkä kuule sinua, niin ota vettä Niilivirrasta ja kaada kuivalle maalle, niin se vesi, jonka virrasta otat, on muuttuva vereksi kuivalla maalla." ” (jakeet 6-9).

Mutta vieläkin Mooses vastusti; nyt hän väitti olevansa kankeakielinen. Mooses toivoi, että jumala lähettäisi jonkun muun.

Nyt Jumala vihastui Moosekseen. Hän sanoi: ”*"Eikö sinulla ole veljesi Aaron, leeviläinen? Minä tiedän, että hän osaa puhua. Ja katso, hän tulee sinua vastaan; ja kun hän näkee sinut, iloitsee hän sydämestänsä. Ja puhu sinä hänelle ja pane sanat hänen suuhunsa. Ja minä olen sinun suusi apuna ja hänen suunsa apuna ja opetan teille, mitä teidän on tehtävä. Ja hän on puhuva sinun puolestasi kansalle; niin hän on oleva sinulla suuna, ja sinä olet oleva hänellä Jumalana. Ja ota käteesi tämä sauva, jolla olet tekävä nuo tunnusteot." ” (jakeet 14–17).*

Koko tämä Mooseksen kutsumiskertomus löytyy 2. Mooseksen kirjasta 2:23 – 4: 17).

Mooses Palaa Egyptiin

Vihdoin Mooses suostui Jumalan kutsuun ja meni appensa luo ja pyysi päästä lähtemään Egyptiin. Jedro antoi luvan ja Mooses lähti perheineen kohti Egyptiä.

Jumala vakuutti myös että ihmiset, joka olivat vainonneet Moosesta, olivat kuolleet.

Mooseksen oli mentävä faaraon luo ja vaadittava Israelin vapauttamista. Mooseksen on tehtävä kaikki Jumalan määräämät ihmeteot faaraon edessä. Herra sanoi paaduttavansa hänen sydämensä, niin että hän ei päästä kansaa. Jos faarao kieltäytyy, Mooseksen on sanottava hänelle: ”*katso, minä tapan sinun esikoispoikasi."* ”

Mutta matkan varrella tapahtui jotakin outoa. ”*... Herra kävi hänen kimppuunsa ja tahtoi surmata hänet. Silloin Sippora otti terävän kiven ja leikkasi pois poikansa esinahan, kosketti sillä Moosesta alhaalta ja sanoi: "Sinä olet minun veriylkäni." Niin hän jätti hänet rauhaan. Silloin Sippora sanoi: "Veriylkä ympärileikkauksen kautta."* ” (2. Moos.4:24).

Raamattu ei kerro tarkemmin, mistä oli kyse. Asia lienee niin, että Moosekselta puuttui veren suoja. Hänen poikansa oli ympärileikkaamaton. Opimme tästäkin: Veri on suoja Jumalan vihaa vastaan!

Mutta nyt asiat olivat kunnossa, matka saattoi jatkaa.

Herra neuvoi Aaronia menemään Moosesta vastaan erämaahan. Siellä Mooses kertoi kaiken, mitä Jumala oli sanonut ja tehnyt ja niistä ihmeistä joita Mooseksen piti tehdä.

Tämän jälkeen he kokosivat Egyptissä heti koolle kansan vanhimmat ja Aaron kertoi heille kaikki, mitä Herra oli puhunut, ja Mooses teki kaikki määrättyt ihmeet heidän edessään. Ja kansa uskoi heitä.

Seuraavat tapahtumat on luettavissa 2. Mooseksen kirja luvuissa 4:18 -12:37.

Mooses ja Aaron menivät faaraon eteen. He kertoivat että heprealaisten Jumala oli kohdannut heidät ja kehottanut menemään kolmen päivän matkan päähän rukoilemaan häntä, ettei heitä kohtaisi rutto tai miekka. Mutta faarao suorastaan pilkkasi heitä ja käski vain lisätä israelilaisille työtaakkaa. Ja faarao päällysmiehet lisäsivät vaatimuksia monin tavoin. Silloin kansa sanoi Moosekselle ja Aaronille: ” *Herra kostakoon teille ja tuomitkoon teidät; sillä te olette saattaneet meidät faraon ja hänen palvelijainsa vihoihin ja antaneet heidän käteensä miekan, meille surmaksi.* ” ”

Tästä alkoi kamppailut ja uhittelut Moosesta ja Aaronia vastaan. Osapuolina olivat toisaalta faaraon uppiniskaisuus ja toisaalta orjuudessa väsyneen kansan arvostelu. Kansa ei kuunnellut Mooses-tuskaantumisensa ja raskaan orjuutensa tähden. Silti Herra käski Mooseksen ja Aaronin mennä faaraon eteen ja vaatia kansan vapauttamista. ” *Mooses ja Aaron tekivät niin kuin Herra oli käskennyt. Mooses oli kahdeksankymmenvuotias ja Aaron kahdeksankymmentäkolmevuotias, kun he menivät faraon luo.* ”

Tämän jälkeen alkoi Mooseksen ja Aaronin todellinen kamppailu faaraota ja hänen viisaitaan ja velhojaan vastaa.

Egyptiä kohtasivat nyt suuret vitsaukset, yksi toisensa jälkeen, mutta faarao ei silti nöyrytnyt. Vitsaukset olivat:

Ensimmäinen vitsaus: veri

” *Mooses kohotti sauvansa ja löi Niilin vettä faraon ja hänen hovimiestensä nähden, ja kaikki vesi muuttui vereksi.* ”

Mutta Faarao ei välittänyt tästäkään ihmeestä.

Toinen vitsaus: sammakot

” *Aaron ojensi sauvansa kohti Egyptin vesiä, ja sammakot nousivat maalle ja peittivät alleen koko Egyptin.* ” Faarao pyysi rukoilemaan Herraa, että tämä vitsaus päättyisi. Mooses teki niin ja sammakot kuolivat, mutta kun faarao näki, että vitsaus oli päättynyt, hän paadutti taas itsensä, eikä päästänyt kansaa lähtemään.

Kolmas vitsaus: syöpäläiset

Lainamme tässä koko tekstin:

” *Herra sanoi Moosekselle: "Käske Aaronin ojentaa sauvansa ja lyödä maata, niin sen tomusta tulee syöpäläisiä kaikkialle Egyptiin." He tekivät näin. Aaron ojensi kätensä ja löi sauvallaan maata, ja syöpäläisiä tuli sekä ihmisiin että karjaan. Maan tomu muuttui syöpäläisiksi kaikkialla Egyptissä. Myös loitsijat koettivat taioillaan saada aikaan syöpäläisiä, mutta eivät osanneet. Ja kun syöpäläiset vaivasivat ihmisiä ja karjaa, loitsijat sanoivat faraolle: "Yksin Jumalan sormi voi tehdä tämän." Mutta faraao pysyi kovana eikä kuunnellut heitä, niin kuin Herra oli sanonutkin.* ”

Nyt oli jo Egyptin loitsijoidenkin myönnettävä, että he olivat voimattomia. Faarao pysyi sen sijaan kovana. Herralla oli lisää vitsauksia.

Neljäs vitsaus: paarmat

Taas Mooses vaati kansalle vapautta lähteä maasta. Ellei lupaa tullut, paarmat valtaisivat Egyptin, paitsi ei Goosenin maakuntaa. Kun lupaa ei tullut, ”...faraon palatsiin, hänen hoviväkensä taloihin ja koko Egyptiin tuli sankat parvet paarmoja, ja paarmat vaivasivat hirmuisesti koko maata.” Faarao pyysi vapautusta ja antoi luvan lähteä uhraamaan Jumalalle erämaahan, jos Mooses rukoilisi Herra, että vitsaus poistuisi. Mooses rukoili ja vitsaus poistui. Mutta: ”Mutta faarao paadutti sydämensä tälläkin kertaa eikä päästänyt kansaa lähtemään.” (2. Moos. 8:16–28).

Viides vitsaus: karjarutto

Taas Herra käski Mooseksen mennä faaraon luo ja vaatia kansalle lähtölupaa palvella Jumalaansa erämassa. Jos lupaa ei tule Jumalan käsi iskee Egyptin karjaan, mutta israelilaisten karja säästyy. Huomenna se tapahtuisi. Seuraavana päivänä koko Egyptin karja kuoli, mutta israelilaisten karja säästy kokonaan. Mutta Faarao ei päästänyt kansaa lähtemään.

Kuudes vitsaus: paiseet

”Sitten Herra sanoi Moosekselle ja Aaronille: ”Ottakaa kouranne täyteen nokea, ja Mooses heittäköön sen ilmaan faraon edessä. Silloin noki leviää pölynä yli koko Egyptin ja siitä tulee kaikkialla Egyptissä ihmisiin ja karjaan paiseita ja märkiviä rakkuloita. ” ” Näin tapahtuikin. Mutta Herra kovetti faaraon sydämen, eikä hän päästänyt kansaa lähtemään.

Seitsemäs vitsaus: rakeet

”Herra sanoi Moosekselle: ”Astu varhain huomisaamuna faraon eteen ja sano hänelle: Näin sanoo Herra, heprealaisten Jumala: 'Päästä minun kansani palvelemaan minua. Muuten minä annan tällä kertaa kaikkien vitsausteni kohdata sinua itseäsi, hovisi väkeä ja koko kansaasi, jotta näkisit, ettei maailmassa ole ketään minun vertaistani. Minä olisin jo nyt voinut ojentaa käteni ja lyödä sinua ja kansaasi rutolla, niin että olisitte kokonaan hävinneet maan päältä. Mutta minä olen säästänyt sinut sitä varten, että voisin näyttää sinulle voimani ja että minun nimeäni julistettaisiin kaikkialla maailmassa.' ”

Mooses kohotti kätensä taivasta kohti ja tuli kauhea raetuhon Egyptin osalle. Kaikki karja, joka ei ollut sisätiloissa, kuoli ja suurin osa vilja tuhoutui.

”Faarao kutsutti nyt luokseen Mooseksen ja Aaronin ja sanoi heille: ”Nyt minä tunnustan tehneeni väärin. Herra on oikeassa, ja minä ja kansani olemme väärässä. Rukoilkaa Herraa, sillä me emme enää kestä Jumalan jylinää ja rakeita. Minä lähetän teidät pois, ette saa enää jäädä tänne.” ”

”Mutta kun faarao näki, että raesade ja ukkonen olivat lakanneet, hän palasi taas väärälle tielle, ja hän ja hänen hoviväkensä paaduttivat sydämensä. Näin faraon sydän pysyi kovana eikä hän päästänyt israelilaisia, niin kuin Herra oli Mooseksen suulla sanonutkin.”

Kahdeksas vitsaus: heinäsiikat

”Herra sanoi Moosekselle: ”Mene faraon luo, sillä minä olen paaduttanut hänen ja hänen hoviväkensä sydämet vain voidakseni tehdä nämä ihmetekoni heidän silmiensä nähden ja jotta sinä voisit kertoa lapsillesi ja lastesi lapsille, miten minä nöyryytin egyptiläisiä ja millaisia tekoja minä tein heidän keskuudessaan. Silloin te näette, että minä olen Herra.”

Mooses ja Aaron menivät faaraon luo ja sanoivat: ”Jos kieltäydyt päästävästä kansaani, niin huomenna minä tuon heinäsiikat sinun maillesi, ja ne peittävät maan niin ettei sen pintaa näy. Ne syövät teiltä senkin vähän, mikä rakeilta säästy, ja syövät vielä puutkin, joita maillanne kasvaa.”

Mutta vaikka hoviherrat vaativat faaraota laskemaan kansan palvelemaan Jumalaansa, faarao kieltäytyi kun kuuli, että matkalle lähtisi koko kansa. ”Herra sanoi Moosekselle: ”Ojenna kätesi Egyptin maan ylle ja kutsu heinäsiikat, niin ne saapuvat Egyptiin ja syövät kaiken maassa kasvavan, kaiken, mitä rakeilta jäi jäljelle.” ”

”Mooses ojensi sauvansa maan ylle, ja Herra antoi itätuulen puhaltaa Egyptin yli koko sen päivän ja yön. Kun aamu tuli, oli itätuuli tuonut heinäsiikat mukanaan. Ne levittäytyivät koko Egyptiin

ja laskeutuivat sankkoina parvina kaikkialle maahan. Sellaista heinäsiirkkojen paljoutta ei ole koskaan ennen ollut eikä ole enää koskaan tuleva.”

”Mutta Herra kovetti faraon sydämen, eikä farao päästänyt israelilaisia lähtemään.”

Yhdeksäs vitsaus: pimeys

”Herra sanoi Moosekselle: ”Ojenna kätesi taivasta kohti, niin Egyptiin tulee pimeys, niin sakea pimeys, että siihen voi käsin koskea.” Mooses ojensi kätensä kohti taivasta, ja Egyptiin tuli synkeä pimeys kolmeksi päiväksi. Ihmiset eivät nähneet toisiaan eikä kukaan voinut kolmeen päivään mennä minnekään, mutta israelilaisten asuinsijoilla oli valoisaa.” Nyt faarao antoi luvan kansalle lähtemään, jos karja jäisi Egyptiin. ”Mutta Herra kovetti faraon sydämen, eikä farao suostunut päästämään israelilaisia. Farao sanoi Moosekselle: ”Mene tiehesi ja varo tulemasta enää minun silmiäni eteen. Jos vielä kerran näen sinut, sinun on kuoltava!” Mooses vastasi: ”Totta puhut. Tämän jälkeen minä en enää tule sinun eteesi.” ”

Viimeinen vitsaus ilmoitetaan

Oli tullut viimeisen vitsauksen aika.

”Herra sanoi Moosekselle: ”Vielä yhden vitsauksen minä annan kohdata faraota ja egyptiläisiä. Sen jälkeen hän päästää teidät lähtemään, ja kun hän teidät päästää, hän ajamalla ajaa teidät täältä pois. Sano siis kansalle, että kaikkien, niin miesten kuin naistenkin, tulee pyytää tuttaviltaan muistolahjaksi hopea- ja kultaesineitä.” Herra oli antanut kansansa saada paljon ystäviä egyptiläisten joukosta. Myös Moosesta pitivät sekä faraon hovi että Egyptin kansa suuressa arvossa...”

”Mooses sanoi faraolle: ”Näin sanoo Herra: ’Puolen yön aikaan minä kuljen läpi Egyptin, ja silloin kuolee Egyptissä joka ainoa esikoinen, valtaistuimella istuvan faraon esikoisesta jauhinkivien ääressä istuvan orjattaren esikoiseen. Myös kaikki karjan esikoiset kuolevat. Koko Egyptin täyttää suuri valitus, jollaista ei ole ennen kuultu eikä enää toiste kuulla...” ” ”Ja Mooses lähti faraon luota vihasta hehkuen.”

”Herra oli sanonut Moosekselle: ”Farao ei kuuntele teitä. Tämä tapahtuu siksi, että minä voisin tehdä monta ihmetekoa Egyptissä.” Mooses ja Aaron olivat nyt tehneet kaikki nämä ihmeet faraon edessä, ja Herra oli paaduttanut faraon sydämen, niin ettei hän päästänyt israelilaisia lähtemään maasta.”

Pääsiäinen

Ennen kuin Jumala käynnisti viimeisen vitsauksen, hän asetti Israelin kansalle juhlan, pääsiäisen. Se on hepreaksi pesah, ”ohikulkeminen”, sillä silloin Jumala kulki israelilaisten ohi, kurittaessaan egyptiläisiä.

Mooses ja Aaron saivat Herralta ohjeet pääsiäisen vietosta. Seuraavassa on ohjeet tiivistettynä.

”Puhukaa koko Israelin kansalle ja sanokaa: Tämän kuun kymmenentenä päivänä ottakoon kukin perheenisäntä itsellensä karitsan, yhden karitsan joka perhekuntaa kohti. Mutta jos perhe on liian pieni koko karitsaa syömään, niin ottakoon lähimmän naapurinsa kanssa yhteisen karitsan, henkilöluvun mukaan. Karitsaa kohti laskekaa niin monta, että voivat sen syödä. Ja karitsanne olkoon virheetön, vuoden vanha urospuoli; lampaista tai vuohista se ottakaa. Ja pitäkää se tallella neljänteentoista päivään tätä kuuta; silloin Israelin koko seurakunta teurastakoon sen iltahämärässä. Ja he ottakoot sen verta ja sivelkoot sillä molemmat pihtipielet ja ovenpäällisen niissä taloissa, joissa he sitä syövät.... Ja syökää se näin: kupeet vyötettyinä, kengät jalassanne ja sauva kädessänne; ja syökää se kiiruusti. Tämä on pääsiäinen Herran kunniaksi. Sillä minä kuljen sinä yönä kautta Egyptin maan ja surmaan kaikki esikoiset Egyptin maassa, sekä ihmiset että eläimet, ja panen toimeen rangaistustuomion, jonka minä olen langettanut kaikista Egyptin jumalista. Minä olen Herra. ”Tämä kuukausi olkoon teillä kuukausista ensimmäinen; siitä aloittakaa vuoden kuukaudet.... Israelilaiset tekivät tarkoin niiden määräysten mukaan, jotka Herra oli antanut Moosekselle ja Aaronille. ” ” (koko teksti 2. Moos. 12:1–28).

Kymmenes vitsaus: Egyptin esikoisten kuolema

Luemme tässä koko asiaa koskevan tekstin. Näin se kuuluu:

”Puolenyön aikaan Herra surmasi Egyptissä jokaisen esikoisen, valtaistuimella istuvan faraon esikoisesta vankiluolassa istuvan vangin esikoiseen, sekä kaikki karjan esikoiset. Kun farao, hänen hovinsa väki ja kaikki egyptiläiset sinä yönä näkivät, mitä tapahtui, puhkesi Egyptissä suuri valitus, sillä ei ollut kotia, jossa ei olisi ollut vainajaa. Farao kutsutti Mooseksen ja Aaronin yöllä luokseen ja sanoi: ”Lähtekää tiehenne, pois minun kansani keskuudesta, te itse ja kaikki israeliläiset, ja menkää palvelemaan Herraa, niin kuin olette pyytäneet. Ottakaa myös lampaanne, vuohenne ja nautakarjanne, niin kuin olette halunneet, ja menkää. Ja kun nyt lähdette, toivottakaa siunausta minullekin.” Egyptiläiset kiirehtivät israelilaisia lähtemään heti pois maasta, sillä he ajattelivat: ”Muuten me kuolemme kaikki.” Niinpä israeliläiset ottivat vielä hapantumattoman taikinan mukaansa kaukaloissa, jotka he käärivät viittojensa sisään ja ripustivat olalleen. Israeliläiset olivat Mooseksen neuvon mukaisesti pyytäneet egyptiläisiltä hopea- ja kultaesineitä sekä vaatteita, ja Herra oli tehnyt egyptiläiset heille niin suosiolliseksi, että he saivat mitä pyysivät. Näin israeliläiset veivät egyptiläisiltä heidän rikkautensa.” (2. Moos. 12: 29–36).

Israeliläiset lähtevät Egyptistä

Lainaamme vielä koko tekstin Israelin kansan lähdöstä Egyptistä, orjuuden maasta:

”Israeliläiset lähtivät liikkeelle Ramsekselta kohti Sukkotia. Heitä oli noin kuusisataatuhatta marssikelpoista miestä sekä lisäksi naiset ja lapset. He ottivat mukaansa suuret laumansa, lampaita, vuohia ja nautakarjaa. Heidän kanssaan lähti myös paljon sekalaista väkeä. Egyptistä tuomastaan taikinasta he leipoivat litteitä happamattomia leipiä, sillä heidät oli ajettu pois Egyptistä ennen kuin taikina oli ehtinyt hapata eivätkä he olleet varanneet itselleen edes matkaevästä. Israeliläiset olivat asuneet Egyptissä kaikkiaan neljäsataakolmekymmentä vuotta. Juuri sinä päivänä, kun neljäsataakolmekymmentä vuotta oli kulunut, koko Herran oma joukko lähti Egyptistä.. Sinä yönä Herra valvoi viedäkseen heidät pois Egyptin maasta; se on Herralle pyhitetty yö, ja silloin kaikkien israelilaisten sukupolvesta toiseen tulee valvoa.” (2. Moos. 12: 37–42).

Nyt Israel oli vapaa. Nyt se sai kulkea vapaana Jumalan antamien johtajien avulla.

Mutta kuinka paljon on kulunut aikaa Adamista siihen kun Israel lähti Egyptistä?

Aikaa Adamista Israelin Egyptiin tuloon oli kertynyt 2239 vuotta edellisen luennon mukaan.

Edellisessä raamattulainauksessa sanottiin, että kansa oli ollut Egyptissä 430 vuotta.

Tästä eteenpäin tulee eräitä vaikeuksia ajanlaskussa.

Luimme juuri: *”Mutta aika, jonka israeliläiset olivat asuneet Egyptissä, oli neljäsataa kolmekymmentä vuotta. Kun ne neljäsataa kolmekymmentä vuotta olivat kuluneet, niin juuri sinä päivänä kaikki Herran joukot lähtivät Egyptin maasta.”* Mutta Apostoli Paavali kirjoittaa: *”Tarkoitan sitä, että neljäsataakolmekymmentä vuotta myöhempi laki ei voi kumota Jumalan aikoinaan vahvistamaa testamenttia ja tehdä hänen lupaustaan tyhjäksi.”* (Gal. 3:17). Jos tässä Paavali takoittaa Jumalan vahvistamalla testamentilla sitä, jonka hän antoi Aabrahamille 99-vuotiaana (1. Moos. 17:1+), aikamääreet eivät täsmää. Miksi ne eivät täsmää? Mutta sitä Paavali tarkoittaa.

Me ajattelempa yleensä, että israelilaisten, eli koko kansan Egyptissä oloaika oli 430 vuotta, mutta näin ei asia näytä välttämättä olevan. Edellä esitetyt kaksi eri ajanmäärettä pitää olla sopusoinnussa keskenään. Kun lasketaan aikaa siitä, kun Abram meni ensikerran Egyptiin, siihen asti kun koko kansa meni sinne, saadaan ajankuluksi 215 vuotta. Kun tarkastellaan ajankulua myöhemmältä ajalta, huomataan, että jos halutaan saada aikamäärät sopimaan koko vanhanliiton ajalta, Israelin kansa oli ehkä kokonaisuudessaan Egyptissä vain 215 vuotta. Mutta koko tuo aika, kun Abram sai lupauksen Jumalalta ja meni Egyptiin pakoon nälänhätää ja myöhemmin Jaakob poikineen Egyptistä lähtöön asti, on yhteensä 430 vuotta. Abram meni Egyptiin samana vuonna kun hän sai lupauksen Herralta. Laki annettiin vastaavasti samana vuonna kuin Egyptistä lähtö tapahtui.

Nyt aikamääreet täsmännevät. Paavali ei erehtynyt opetuksessaan. Edelliseen aikamääreeseen ovat päätyneet myös uskonpuhdistajat Martti Luther (1483–1546) ja Jean Calvin (1509–1564).

Maa, jossa Aabraham, Iisak ja Jaakob elivät, ei ollut vielä heidän omaa maataan, vaan he elivät siellä muukalaisina, vaikka se oli heille luvattu. Se oli Egyptissä oloaikaa. ”*Sitten Herra sanoi Moosekselle: "Lähde täältä ja vaella, sinä ja kansa, jonka olet johdattanut Egyptin maasta, siihen maahan, jonka minä olen vannoen luvannut Aabrahamille, Iisakille ja Jaakobille, sanoen: 'Sinun jälke-
läisillesi minä annan sen.' ”* (2. Moos. 33:1).

Kun kansa lähti Egyptistä Mooseksen johdolla, aikaa Adamista oli tuolloin kulunut uskonpuhdistajien ja monen muunkin raamatuntutkijan mielestä 2454 vuotta. Tai jos kansa oli todella Egyptissä 430, vuosiluku on 2454+215 vuotta. Tähän me palaamme vielä!

Erehtyivätkö suuret uskonpuhdistajatkin juuri tässä kysymyksessä?

Tämä ei ole kuitenkaan pelastuskysymys.

Näissä on siis oltava korjaamisen varakin mukana.

Muun muassa nämä erilaiset aikamääreet ovat saaneet monet epäuskoiset väittämään Raamattua epäluotettavaksi. Monet uskosta osattomat raamattukriitikot haluavat näillä ainakin näennäisillä ristiriitaisuuksilla osoittaa Raamatun epäluotettavuuden. Nyt tulee kuitenkin taas muistuttaa, ettei Raamattu ole ensisijaisesti luonnontieteen, ajanlaskun, tai muun sellaisen kysymyksen ehdoton oppikirja. Se on ensisijaisesti uskon oppikirja ja siinä se on absoluuttisen luotettava. Se on siis teologian oppikirja.

Vaatii paljon aikaa ja Jumalalta saatua viisautta, että näennäiset ristiriidat voidaan sovittaa keskenään. Kaikkia ei edes voida!

Palaamme näihin kysymyksiin myöhemmin. Päättämme tämän viidennen luennon tähän. Seuraavassa luennossa kohtaamme monta ihmeellistä asiaa matkalta.

Aamen.

Rukous.